

MS 2. YÜZYIL-MS 15. YÜZYIL FELSEFESİ

Test - 01

MS 2. Yüzyıl-MS 15. Yüzyıl Felsefesinin Ortaya Çıkışı - I

DERS UYGULAMA
Föyleri

1. Antik filozofların dünyanın bir kozmos içerisinde olduğu düşüncesi, Orta Çağ felsefesinde de görülmektedir. Kozmos düşüncesine göre doğa ve insan ancak düzenli ve anlamlı bir evren içinde anlaşılabilir. Orta Çağ'da kilise düşünürleri bu düzenli evren anlayışını dinî dogmalar ile birleştirmiştir. Buna göre dünyanın var olma nedeni ve anlamı, Tanrı'nın iradesi ile belirlenmiştir.

Buna göre Orta Çağ kozmolojisi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evren bir düzen içerisinde yaratılmıştır.
- B) Antik felsefi görüşler, dinsel bilgilerle benzerlik göstermektedir.
- C) Evrende bir karmaşa bulunmamaktadır.
- D) Evrenin bir sonu bulunmaktadır.
- E) Var olmak, Tanrı'nın iradesine uygun olmaktır.

2. Antik Yunan felsefesi, varlık ve bilgi konusunda geçerli, akılsal ve evrensel bilgilere ulaşmaya çalışmıştır. Bu çalışmalar, kendinden sonra gelecek dönemlerdeki felsefi düşünceleri etkilemiştir. Nitekim MS 2-15. yüzyıl felsefe döneminde birbirinden farklı kültürlerle sahip İslam ve Hristiyan felsefeleri de bu kaynaktan mümkün olduğunca beslenmiştir. Yani MS 2-15. yüzyıl felsefesi, hem İslam dünyasında hem de Avrupa'da İlk Çağ felsefesinin kültürel ve felsefi mirası üzerine kurulmuştur.

Bu parçada MS 2-15. yüzyıl felsefesinin hangi özelliği taşıdığı vurgulanmaktadır?

- A) Akla dayanması
- B) Dogmatik olması
- C) Bilimlerle ilişkili olması
- D) Bilgi birikiminden yararlanması
- E) Sistematik olması

3. Plotinos'a göre insan, beden (cisim) ve ruhtan oluşmuştur. Ruh, bedenin içinde haptir. Günahları nedeniyle Tanrı'dan kopup bu dünyaya düşmüştür. Dolayısıyla bu dünyadaki yaşam bir cezadır. Ancak ruhun, bir bedene bağlanmaktan kurtulup doğuşların (bedene girişlerin) çemberinden sıyrılarak duyular üstü dünyaya büsbütün yükselme olanağı da vardır. Bu da insanı kendinden geçiren, kendi dışına çıkaran bir süreç durumunda mümkündür.

Plotinos'un bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini önemli gördüğü söylenebilir?

- A) Maddeyle bütünleşme
- B) Tamamen yok olma
- C) "Bir" (Tanrı) ile kaynaşma
- D) Tekrar bedene dönme
- E) Tanrı'dan uzaklaşma

4. Yunanlarda felsefe; bilmek için bilmek fikriyle sadece bilme olayından duyulacak sevinçle başlamış, sonraları yavaş yavaş değişerek pratikte yararlı olma yoluna girilmiştir. MS 2-15. yüzyıl düşünürleri, felsefeyi işin başında bile bile pratiğe uygulamış ve dinin temellendirilmesi amacıyla kullanmıştır.

Bu parçada MS 2-15. yüzyıl felsefesinin hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Bilgi problemini incelemesi
- B) Belirli bir zümre tarafından gerçekleştirilmesi
- C) Felsefenin bir araç olarak kullanılması
- D) Anlatımlarında ortak bir dil kullanması
- E) Çok uzun bir dönemi kapsayan felsefe anlayışını temsil etmesi

5. Orta Çağ Avrupası'nda 5 ve 10. yüzyıllar arasında bilimsel faaliyetler büyük ölçüde durmuştur. Aynı dönemde İslam dünyası, bilimde önemli gelişmeler yaşamıştır. Harezmi, Avrupa'da kullanışsız olan Roma rakamları yerine yeni bir rakam sisteminin kullanılmasını sağlamıştır. Biruni, matematik ve trigonometri ile ilgili teoremler geliştirmiştir. İbnü'l Heysem, görme olayının görülen bir nesneden göze geçen bir şekilde oluştuğunu söyleyerek optiğin temellerini atmıştır. İbn Sina, tıpta çığır açmış ve etkisini Avrupa'da yüzlerce yıl sürdürmüştür.

Bu parçaya dayanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Orta Çağ'da Avrupalılar bilimsel çalışmalarını daha ileriye taşımışlardır.
B) İslam dünyasındaki çeviri faaliyetleri bilimleri ilerletmiştir.
C) İslam dünyasında bilimsel gelişmelerin yaygınlaşması, Avrupa'ya göre uzun zaman almıştır.
D) Avrupa'da bilimin durakladığı dönemde İslam dünyasında bilim adına büyük gelişmeler yaşanmıştır.
E) İslam dünyasında doğa bilimleri toplumsal bilimlerden daha geç gelişmiştir.

6. 14. yüzyılda Orta Çağ Avrupası'nda büyük bir değişiklik başlamıştır. Ayrı ayrı ulus devletler ortaya çıkmıştır. Ekonomide yeni gelişmeler görülmüştür. Bunlar da kilisenin maddi gücünü sarsmış, şehirli orta sınıfın yeni hayat görüşü artık kiliseden yavaş yavaş kopmaya başlayan yeni bir eğitim anlayışına yol açmıştır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Orta Çağ düşüncesinin zayıflamaya başlaması
B) Avrupa'daki kültürel birikimin dünyaya yayılması
C) Avrupa'daki eğitim kurumlarının değişime ayak uyduramaması
D) Orta Çağ'ın düşünce dünyasını etkileyen felsefi akımlar
E) Orta Çağ düşüncesini ortaya çıkaran politik ve ekonomik koşullar

7. Avrupa'da özellikle Orta Çağ Dönemi'nde bilimsel faaliyetin genel olarak durma noktasına geldiğini görüyoruz. Çünkü bu dönemde yalnızca dinsel düşünce ön plana çıkmış, bilim ve felsefe dinsel otoritenin izin verdiği kadar gelişebilmiştir.

Bu parçadan hareketle Orta Çağ Dönemi'ndeki bilimsel çalışmalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yeni yöntemler denenmiştir.
B) Baskı altında kalmıştır.
C) Dogmatik düşünceye direnmiştir.
D) Mantıksal tartışmalar öne çıkmıştır.
E) Tüm sorunları çözüme kavuşturmuştur.

8. Antik Ege uygarlığının ardından felsefe, yeni dünya dini Hristiyanlığın etkisi altına girmiştir. Bu dönemde felsefenin işlevi, dinin dogmalarını temellendirmek ve savunmak olmuştur. Antik Çağ'ın iki ünlü düşünürü Platon ve Aristoteles'in düşünceleri bir yandan resmî ideolojiye dönüşürken diğer yandan da kitapları yasaklanmıştır. Aynı ilgiyi İslam Orta Çağı'nda da görürüz. Bu iki düşünür, İslam düşüncesinde de önemlidir.

Bu parçadan aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Felsefenin temel problemi her zaman din olmuştur.
B) Orta Çağ'da felsefe doğayı, akıl ve mantık üzerinden araştırmaya yönelmiştir.
C) Platon ile Aristoteles din üzerine felsefi düşünce üretmişlerdir.
D) Orta Çağ felsefesi, Platon ve Aristoteles ile başlatılmaktadır.
E) Antik Çağ'ın düşünce yapısı sonraki çağların düşünce yapısını etkilemiştir.

704541

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Stoacılığa göre yaşamın amacı olan mutluluk, erdemden; erdem de doğaya uygun yaşamaktan doğar. İnsan; aklını kullanarak ölçülü yaşamalı, doğal düzene boyun eğmeli, ruhsal dengesini zorlayan istek, tutku ve duygularını dizginlemelidir. Bu durumda stoacıların “apathia” adını verdiği duygusuzluk durumuna, bilgeliğe özgü huzur ve mutluluğa ulaşılmış olur.

Stoacıların bu görüşlerine dayanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İnsan, doğal düzene uygun yaşamalıdır.
- B) İnsan, mutluluğu amaçlamalıdır.
- C) Akıl, eylemlerin nasıl gerçekleşeceğine karar vermedir.
- D) İnsan, aşırılıklardan uzak bir yaşam sürmelidir.
- E) Mutluluğun kaynağı erdemli olmak değil, güçlü olmaktır.

2. Orta Çağ, Avrupa'nın bilim tarihi açısından karanlık bir dönem sayılır. Bu dönemde bilim ve felsefeye öncülük eden İslam dünyasıdır. Başlangıçta Yunan kaynaklarından yapılan çevirilerle işe koyulan İslam dünyası, çok geçmeden bilime büyük katkılarda bulunur.

Bu parçada bilimin tarihsel gelişim süreci ile ilgili aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Bilim ile felsefenin iç içe olduğu
- B) Bilimsel yöntemin diğer yöntemlerden farklı olduğu
- C) Bilimin Eski Yunan'da başlayıp geliştiği
- D) Bilimin farklı uygarlıkların birikimiyle geliştiği
- E) Bilimin araştırma konularının zamanla çeşitlendiği

3. Yeni Platoncu felsefi anlayış, Hristiyanlığın ciddi ağırlığına karşın gene de temel ilkelerini ve kaygılarını korumayı başarmıştır. Yeni Platoncu okul ve onun takipçileri aynı zamanda ciddi bir şekilde Eski Yunan felsefesini de muhafaza eden bir anlayışı sürdürmekteydiler. Eski Yunanca hâlâ önemini korumakta ve felsefe yapıtları büyük ölçüde Yunanca yazılmaya devam etmekteydi. Eski Yunanca, âdeta Yunan felsefesini yaşatan bir damar gibiydi. Bu sayede varlığını koruyan Antik Dönem felsefi düşüncesi, zamanla Hristiyan düşüncesini de etkilemeye başladı.

Bu parça aşağıdakilerden hangisine dayanak yapılabılır?

- A) Zaman içinde felsefenin önceliklerinin değişmesine
- B) Felsefi düşüncelerin mitolojilerin etkisi altında şekillenmesine
- C) Felsefe ve dinin, daima çatışma hâlinde olmasına
- D) Felsefi düşüncenin oluşması için Yunanca eğitimin zorunlu olmasına
- E) Felsefi düşüncelerin felsefi birikimlerden beslenmesine

4. MS 2–15. yüzyıl felsefe döneminin sonlarına doğru Avrupa'da başlayan İslami eserlerin çevirisine yönelik faaliyetler, modern Batı dünyasının kavramsal köklerini oluşturmuştur. Bu dönemde İbn Rüşd'ün, Gazali'nin eserleri çok sık okunmaktaydı. Tüm Avrupa, bu sayede hem Aristoteles hem İbn Rüşd hem de Gazali ile birlikte İslami düşünce yöntemlerini tanımıştır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İslam filozofları sadece dinî ilimlerle ilgilenmişlerdir.
- B) Avrupa, İslamiyet'i sadece dinî açıdan tanımaktadır.
- C) Batı düşüncesi, teorik yapısını kendi iç kaynaklarından edinmiştir.
- D) İslam filozofları, Avrupa'yı akademik ve felsefi olarak etkilemiştir.
- E) Batı düşüncesi, kendi düşünce yöntemleri dışına çıkmamıştır.

5. Antik Dönem filozofları, doğada ve toplumda insanın kendini nasıl gerçekleştirebileceği üzerine felsefi düşüncelerini sunmuşlardır. Bu nedenle doğa bilimi ve sosyal bilimler hakkında bilgi edinmenin insanlığa çok büyük faydalar sağlayacağını düşünmüşlerdir. MS 2-15. yüzyılda ise düşünürler, tam aksine insanın bu dünyanın tamamen dışında, mutlak ve aşkın bir varlık olan Tanrı ile ilişkisi üzerinden felsefi düşüncelerini sunmaya çalışmışlardır. Bu nedenle doğa bilimi ve sosyal bilimler üzerine yapılan çalışmaların, insanı Tanrı'dan uzaklaştıracağı düşünülmeye başlanmıştır.

Bu parçaya dayanılarak MS 2-15. yüzyıl felsefesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsana verilen değer artmıştır.
B) Felsefe ve bilim yerine din ön plana çıkmıştır.
C) Felsefenin merkezine doğa ve bilim alınmıştır.
D) Bilimsel bilgilerin pragmatik açıdan önemi dikkate alınmıştır.
E) İnsan, doğal nedensellik ilişkisi içerisinde anlaşılmaya çalışılmıştır.

6. İslam dünyasında felsefe, Orta Çağ Batı dünyasından çok daha hoşgörülü karşılanmıştır. Bunun bir nedeni İslam dininin temel esaslar dışında bireysel düşünceye serbestlik tanınması, iman esaslarını açıkça zedelememek şartıyla düşünceye verdiği özgürlüktür. Diğer bir nedeni de akli ilimlerin gerek siyasi otoriteler gerekse dinî otoriteler tarafından sürekli desteklenmiş olmasıdır. Bu sayede İslam coğrafyasında felsefe gelişmiş, gelişen felsefe de bilimlere katkı sağlamıştır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İslam dünyasında felsefe gelişme ortamı bulmuştur.
B) İslam dünyası toplumsal, dinî ve siyasi anlamda felsefeye alan açmıştır.
C) İslam düşüncesi, felsefi düşünme tarzından yararlanmıştır.
D) İslami düşünce ile felsefe sürekli çatışma hâlinindedir.
E) İslam dünyasındaki düşünce özgürlüğü bilimlerin de gelişmesini sağlamıştır.

7. Stoacılara göre ahlakın amacı, insanın kendisine hikmeti buldurmak ve insanın hikmete uygun yaşamasını sağlamaktır. Ahlaklı yaşayışa engel olan arzu ve ihtiraslarımızdır. Onlardan kurtulmadıkça mutluluk olmaz. İnsan ihtiraslarını yenerse hazzın yerine sevinci, arzunun yerine bilinci koyar.

Bu parçaya göre stoacıların ahlak anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tutkulardan arınmayı amaçlar.
B) İnsanı özgür olarak ele alır.
C) Hazları doyurmayı amaçlar.
D) Sezgiye dayalı eylemleri önemser.
E) Toplumsal faydayı amaçlar.

8. MS 2-15. yüzyıl felsefesi boyunca dinsel öğretileri temellendirmek ya da dini, dünya görüşüne kategorik bir temel sağlamak, felsefe yapma tarzının genel bir görünümü olmuştur. Bu dönem boyunca inanç - bilgi - akıl - Tanrı ekseninde yürütülen tartışmalar görülmüştür. Hristiyan dini, kendisine felsefe aracılığıyla bir açıklayıcılık sağlamaya, geçerliliğini temellendirmeye yönelmiştir.

Bu parçada MS 2-15. yüzyıl felsefesinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Din ile felsefenin çatışmalı bir süreçten geçtiği
B) Çeviri faaliyetlerine önem verildiği
C) Felsefenin dinsel tartışmaların bir aracı durumuna geldiği
D) Bilimin ve sanatın sınırlarını belirlediği
E) İlk Çağ felsefesinden etkilendiği

704542

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. • Skolastik anlayışa göre tek bir doğru ve gerçek vardır. İnsanın her türlü kuşkuculuğu, öznel algıları ve bunlara bağlı kavramlaştırma çabaları yanlış hatta zararlıdır. İnanç sisteminin akıl ve bilgi yoluyla sorgulanması ise günahkârlara özgü bir küstahlıktan başka bir şey değildir. Çünkü insanlar inanmak için düşünmelidir.
- Avrupa'da MS 2-15. yüzyıl felsefe döneminde bilimsel faaliyetin genel olarak durma noktasına geldiği görülmektedir. Çünkü bu dönemde yalnızca dinsel düşünce ön plana çıkmış, bilim ve felsefe dinsel otoritenin izin verdiği kadar gelişebilmiştir.

Bu parçada MS 2-15. yüzyıl Hristiyan felsefesinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Tümmeller tartışmasının yapılması
B) Bilgi probleminin tartışılması
C) Dogmatik olup eleştiriye kapalı olması
D) Antik Çağ'daki felsefi görüşlerden etkilenmesi
E) İnsan iradesinin özgür olduğunun kabul edilmesi

2. Aynı zamanda din adamı olan Hristiyan felsefeciler; Tanrı sözü olan kutsal kitaba dayanan Hristiyan inancını sistematik bir biçimde ifade etmek, savunmak ve geliştirmek için daha çok mantıksal ve dilsel analize yönelmişlerdir. Bu çerçevede öncelikle Yunanların bilimsel ve felsefi kavramlarını kullanmışlar ve daha sonra da Yunan mantığını bir bütün olarak almışlardır.

Bu parçada Hristiyan felsefesinin hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Eleştiriye kapalı olması
B) Otoritelerin egemenliğinin bulunması
C) Tümdengimsel akıl yürütmeyi kullanması
D) İnancı akılla temellendirmesi
E) Durağan bir felsefe olması

3. Anselmus "İnanmaktayız ki sen (Tanrı), kendisinden daha büyüğü düşünölemeyecek olan bir şeysin." demektedir. Tanrı'nın sadece akıldaki bir kavrayış veya idea olması, kabul edilebilir bir şey değildir. Kendisinden daha büyüğü düşünölemeyecek olan şey olarak Tanrı bir kez düşünöldüğünde o, sadece akılda var olmakla kalmayacak fakat aynı zamanda gerçeklikte de yer alacaktır.

Anselmus bu görüşleriyle Orta Çağ felsefesinin hangi problemini açıklamaktadır?

- A) Tanrı'nın varlığını kanıtlama problemi
B) Ruhun ölümsüzlüğü problemi
C) Kötülük problemi
D) Tümmeller problemi
E) İrade özgürlüğü problemi

4. Hristiyanlık, çok tanrılı inançların yaygın olduğu bir dönemde tek Tanrı anlayışıyla ortaya çıkmış ve bu nedenle çokça saldırıya uğramıştır. Hristiyanlığa inanan bazı din adamları, bu dini savunmak amacıyla felsefe yapmaya başlamıştır. Bu nedenle Hristiyan felsefesi, bir savunma felsefesi olarak başlamıştır.

Hristiyanlıktaki bu savunma felsefesine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Metafizik B) Teoloji C) Epistemoloji
D) Apoloji E) Skolastik felsefe

5. Orta Çağ Hristiyan felsefesinin temelinde kutsal kitabın öğretileri vardır. Kilise babaları, bu öğretileri yazdıkları apolojilerle savunmaya çalışmışlardır. Ancak bu dönemin en önemli sorunu, Hristiyanlık düşüncesinin hakikatleri ile felsefi düşünme sistemi arasında nasıl bir bağlantı kurulacağı olmuştur.

Buna göre Orta Çağ felsefesindeki temel problem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan-evren ilişkisi B) Ruh-beden ilişkisi
C) İnanç-ibadet ilişkisi D) Tanrı-evren ilişkisi
E) İnanç-akıl ilişkisi

6. Skolastik felsefenin yükselme dönemi kendine Aristoteles'i kılavuz seçmiştir. Ancak burada dikkate alınan Aristoteles, günümüzde bilinen Aristoteles değildir. Aristoteles felsefesinin bugünkü bütününe zamanla ulaşılmıştır. MS 2-15. yüzyıl felsefesinde Aristoteles felsefesi ile Hristiyanlığı uzlaştırma çabalarının boş bir inanış olduğu, 12 ve 13. yüzyıllarda o zamana kadar bilinmeyen bazı yapıtların Arapçadan Latinceye çevrilmesi ile açığa çıkmıştır. Bu yapıtlar öğrenilince dogma sistemi yeni bilgilere göre temellendirilip değiştirilmek zorunda kalmıştır. Ancak ulaşılan sonuç, eski Aristoteles anlayışı ile çelişik olmuş ve skolastiğin çözülmesinde büyük bir neden olarak belirmiştir.

Bu parçaya göre skolastiğin çözülme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çeviri faaliyetleri
- B) Dinsel dogmalar
- C) Bilimsel yöntemin gelişmesi
- D) Ekonomik refah
- E) Mantık çalışmaları

7. Orta Çağ Batı felsefesinin ilk döneminin temsilcisi olan Anselmus, kilisenin "tüm dogmaları"nı akla uygun duruma getirmek isteyen tam imanlı bir Hristiyan'dır. Skolastiğin parlak dönemi ise iman ile kabul edilmesi gereken dogmalarla, akıl ile aydınlanması mümkün olan dogmalar arasında bir ayırım yapar.

Bu parçada Orta Çağ Batı felsefesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İncanın, akıldan üstün tutulması
- B) Tanrı'nın varlığını kanıtlama çabası
- C) Evrenin yaratılışını açıklamaya çalışması
- D) Teslis incancını temellendirmesi
- E) Tümellerin varlığını göstermesi

8. Tek tanrılı dinlerin ortaya çıkışı, başka her şey bir yana, MS 2-15. yüzyıl felsefesinde felsefenin merkezine teolojik konu ya da problemlerin geçtiği anlamına gelir. Nitekim MS 2-15. yüzyıl felsefesinin farklı gelenekleri arasında Tanrı'nın varoluşu ve doğasıyla, yaratılışın anlamıyla, insan varlıklarının doğası ve amacı ile ilgili tartışmaların olması anlamında tam bir konu ortaklığı vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi MS 2-15. yüzyıl felsefesinin temel tartışma konularından değildir?

- A) Tanrı'nın varlığı
- B) Arkhe problemi
- C) Evrenin yaratılışı
- D) Vahyin imkânı
- E) Tanrı-evren ilişkisi

9. Abelardus, Hristiyan dogmalarını anlaşılır hâle getirmek, kutsal metinlerden doğan problemlere rasyonel bir çözüm sağlamak üzere bu metinlerde geçen önermeler ve argümanlar üzerinde yoğun çalışmalar yapmıştır. Ona göre filozofun ilk işi, argümanın içeriğinden ziyade formu üzerinde yoğunlaşmaktır. Ona düşen, öncelikle argümanların geçerli mi geçersiz mi, önermelerin doğru mu yanlış mı olduklarına karar vermektir.

Bu parçaya göre Abelardus filozoflara aşağıdaki görevlerden hangisini yüklemiştir?

- A) İnsanları inançlı kılmayı
- B) İnananları ahlaklı kılmayı
- C) Hristiyan dogmalarının kutsallığını pekiştirmeyi
- D) Vahyi açıklamayı
- E) Kutsal metinlerin mantıksal analizini yapmayı

704543

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Augustinus; Platon ve Plotinos'a ait felsefi sistem ve kavramları kullanmış ve bu Antik Dönem filozoflarının felsefi çalışmalarıyla Hristiyan dininin köklerini sağlamlaştırmak, sürekliliğini devam ettirmek istemiştir. Bu nedenle Augustinus'un düşünsel çalışmalarının amacı, felsefi akıl yürütme yöntemini kullanarak tanrısal hakikat ile vahiy bilgisinin açıklanması ve temellendirilmesidir.

Bu parçaya göre Augustinus felsefesi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Teoloji ile felsefe arasında ayırım yapmıştır.
- B) Dinin ahiret yaşamına uygun olduğunu savunmuştur.
- C) Felsefeyi her türlü otoriteden bağımsız bir disiplin olarak görmüştür.
- D) Dinin yapısını kavramak için felsefeyi araç olarak kullanmıştır.
- E) İnançla aklın birbirinden farklı olduğunu vurgulamıştır.

2. Patristik dönemin kilise babaları, Hristiyanlığa karşı yapılan saldırılara cevap verirken Antik Yunan felsefesi kaynaklı gnostisizme ve pagan mitolojisine karşı çıkmışlardır. Ayrıca gnostik düşüncelerin eksiklerini ve yanlışlarını ortaya koyup Hristiyan düşüncesinin üstünlüğünü anlatan savunmalar oluşturmışlardır.

Buna göre Patristik dönem düşüncesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Akı, dinin önüne koymuştur.
- B) Dinsel seçimlerin özgürlüğünden bahsetmiştir.
- C) Mitolojik düşünceden beslenmiştir.
- D) İlk Çağ felsefesinden etkilenmiştir.
- E) Karşıt görüşleri eleştirerek inancı korumuştur.

3. Anselmus'a göre inanmak, Tanrı'nın ve tanrısal yaratmanın kavranması için ilk ışıktır. İnanç ile yola çıkan bir insan, karşısındaki her türlü ilahi problemin çözümüne ulaşır. Mutlak varlık Tanrı'dır. Tanrı'nın varlığına inanmak ve onu bilmeyi istemek, Tanrı'ya bağlanmak anlamına gelir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Anselmus'un görüşlerini özetler?

- A) Bilmek için inanmak gerekir.
- B) Tanrı'yı bilmek, özgür irade ile gerçekleşir.
- C) Bilgi ve inanç birbirinden bağımsızdır.
- D) Tanrı'yı bilmek için önce maddi dünyayı bilmek gerekir.
- E) Belli bir inancı olmayan kişiler de Tanrı'yı anlayabilir.

4. Patristik felsefe dönemi kilise babalarından Aziz İreneos, maddi dünyanın varlığı konusunda Antik Yunan düşüncülerinin görüşlerine karşı çıkmıştır. Ona göre Tanrı, ezelden beri var olduğu söylenen maddeyi, şekil vermek suretiyle yaratmamış, madde dâhil her şeyi kendi isteği ile yoktan var etmiştir. Bu nedenle hakikatin ne olduğunu öğrenmek için akıl yürütmelere değil, kutsal sayılan bilgilere önem vermek gerekir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Patristik dönem felsefesinin varlık anlayışına uygundur?

- A) Madde öncesiz ve sonsuz olarak vardır.
- B) Evren, Tanrı tarafından yaratılmıştır.
- C) Evrende mutlak bir nedensellik vardır.
- D) Hiçten hiçbir şey çıkmaz.
- E) Evren, Tanrı'nın kendisidir.

5. Aziz Augustinus'a göre Tanrı, özü itibarıyla tam olarak bilinemez. Çünkü Tanrı, varoluşundaki özellikler nedeniyle zihnimizi aşan bir varlıktır. Bu nedenle Tanrı, duyu dünyasında değildir. Onu duyu dünyasından yola çıkarak aramak anlamsızdır. Tanrı, insan zihni ile kısmen bilinen hem kavramsal hem de ontolojik olarak gerçek bir varlıktır. İnsan, zihin ile kavrayamayacağı bu gerçekleri olduğu gibi kabul etmek zorundadır. Çünkü Tanrı, bütün varlıkların var olma nedenidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Augustinus'un Tanrı anlayışına uygundur?

- A) Tanrı, dünyaya içkin bir varlıktır.
B) Tanrı'nın bilgisi tam olarak insan zihnindedir.
C) Aşkın bir varlık olan Tanrı'nın varlığına inanılmalıdır.
D) Tanrı, oluşturduğu varlıklarla aynı öze sahiptir.
E) Evrendeki mükemmel düzen Tanrı'nın varlığını kanıtlar.

6. MS 2. yüzyılda Hristiyanlığı putperestlere karşı korumak isteyen düşünürlerden Athenagoras, yazdığı apolojilerde Tanrı hakkındaki bilgimizin yine Tanrı'dan gelmesi gerektiğini belirtmektedir. Athenagoras, ezeli ve ebedî, tinsel bir Tanrı inancını, Antik Çağ rasyonalizminin kavramları ve akıl yoluyla temellendirmeye çalışmıştır. Vahiy kaynaklı dinî bilgileri olduğu gibi kabul edip bu bilgileri, akıl ve kavramlarla güçlendirmeye ve bilginin bütünlüğünü sağlamaya çalışmıştır.

Athenagoras'ın bu yaklaşımında temel aldığı görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıl bilgileri, dinî bilgilerden üstündür.
B) Akıl, Tanrı'yı tam olarak kavrayabilir.
C) İnsanı Tanrı'ya ulaştıracak bilgi aranıp bulunmalıdır.
D) Dinsel ilkeler akla uygun değilse dinden çıkarılmalıdır.
E) İman, akıldan önceliklidir.

7. Orta Çağ'ın metafizik anlayışı, var olan her şeyin nedeni ya da kaynağı olan aşkın bir gerçekliğe ilişkin araştırma, var olanları varlık kaynağı olan Tanrı'yla ilişkisi içinde ele alma anlamında gelişir. Hemen hemen tüm Orta Çağ filozofları, sistemlerinde Tanrı'dan yola çıkar ve önce Tanrı'nın varoluşunu kanıtlayarak varlığı, yaratan ve yaratılmış ilişkisi çerçevesinde ele alır.

Bu parçaya göre Orta Çağ'da felsefe aşağıdakilerden hangisine dönüşmüştür?

- A) Teolojiye B) Bilime C) Teknolojiye
D) Sanata E) Siyasete

8. Aquinalı Thomas, ahlak anlayışında yalnızca tercihlerin kendisi tarafından belirlenen, akla dayanan düşünceden doğan eylemlerin iyi olduğunu söyler. İnsanların eylemleri, nesnelerin Tanrı tarafından yaratılmış olan düzenine uygunsa iyidir. Buna göre erdemler, iyiyi gerçekleştirme amacı bakımından kazanılmış olan eğilimlerdir.

Aquinalı Thomas'ın bu sözleri Hristiyan felsefesinin aşağıdaki problemlerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Bilgi problemi
B) Tümmeller problemi
C) Tanrı'nın varlığını kanıtlama problemi
D) Ruhun ölmezliği problemi
E) İnsan iradesinin özgürlüğü problemi

704544

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Skolastiğin yöntem bakımından yapmak istediği, felsefeyi vahyin doğrularına uygulayarak inanç konularını olabildiği kadar kavranılır yapmaktır. Bundan dolayı Aristoteles mantığına o dönemde dört elle sarılmışlardır. Skolastik, her türlü şüpheciliğe karşı çıkmıştır. Her şey dinî otoritelere sorulmuştur.

Bu parçaya göre skolastik felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aristoteles, bir otorite olarak kabul edilmiştir.
- B) Eleştiriye yer vermemişlerdir.
- C) Felsefeyi din için araç olarak kullanmışlardır.
- D) Aklın, imandan önce geldiğini savunmuşlardır.
- E) Kutsal metinleri doğru bilginin kaynağı olarak görmüşlerdir.

2. MS 2-15. yüzyıl düşünürlerince felsefe, Tanrı bilgisinin karşısındaki dünyevi bilginin, aklın bilgisidir. Ancak bu bilgi aslında Tanrı'nın kâinata açılımının bilgisine yardımcıdır. Çünkü gerçek bilgi, Tanrı bilgisidir. Aklın yani felsefenin bilgisi, gerçeğin bir kopyasını verebilir. Asıl gerçeğe akılla değil, imanla varılabilir. Bu yüzden iman, akıldan önce gelir. Augustinus'un ünlü sözü, "Bilmek için inanıyorum." bu anlayışı çok güzel dile getirmektedir.

Bu parçaya göre MS 2-15. yüzyıl düşünürlerinin gerçeğe ulaşmada akli yeterli bulmamalarının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vahiy bilgisiyle çalışması
- B) Duygulara bağımlı olması
- C) Hakikatin kendisinin değil, görüntüsünün bilgisini vermesi
- D) Sadece teoride kalması ve pratiğe uygulanamaması
- E) Birbiriyle tutarlı olmayan açıklamalar yapması

3. MS 2-15. yüzyıl felsefesi, Tanrı merkezli ve inanca dayalıdır. Bu dönem filozofları için doğru, araştırılması gereken bir şey değildir. Çünkü bütün doğrular kutsal kitapta verilmiştir. Bu yüzden MS 2-15. yüzyıl felsefesi daha çok din merkezli kavramlar etrafında biçimlenmiştir.

Bu parçaya dayanılarak MS 2-15. yüzyıl felsefesinde bilgi probleminin çözümü için aşağıdakilerden hangisinin tercih edildiği söylenebilir?

- A) Deney ve gözleme ağırlık vermek
- B) Vahiy bilgisi üzerine derinlemesine araştırmalar yapmak
- C) Doğanın doğru bilgisi için sezgisel kavrayışa güvenmek
- D) Aklın yol göstericiliğini kabullenmek
- E) Duygularla aklın iş birliği içinde çalışmasını önemsemek

4. Tanrı, tanımı gereği "en yetkin olan"dır. Eğer o yoksa "en yetkin olan" da olmayacaktır. Oysa insanlar, en yetkin bir varlığın var olduğu fikrine sahiptir. Tanrı, hepimizin aklında vardır. O hâlde "en yetkin olan Tanrı" vardır. O, ezeli ve ebedidir yani onun zaman içinde başlangıcı ve sonu yoktur. O yaratılmamıştır ve yok edilemez.

Anselmus bu görüşlerinde Tanrı'nın varlığına kanıt olarak aşağıdakilerden hangisini görmektedir?

- A) Varlıklara ilk hareketi veren bir varlığın olması gerektiği inancını
- B) Sezginin tek başına varlığı anlamadaki gücünü
- C) Doğadaki nedensellik ilişkisini
- D) İnsanın kendisini yaratan bir varlığa inanma ihtiyacını
- E) Zihinde bulunan Tanrı kavramının, Tanrı'nın varlığını zorunlu kılmasını

5. Dinsel dogmalara ve otoritelere bağlı olmak, skolastik felsefenin temel özellikleridir. Bu dönemde bilim ve felsefe kilise duvarları arasına hapsedilmiş, bağımsız düşünmek isteyen kişiler cezalandırılmış, çalışma ve tartışma ortamı bulunamamıştır. Skolastik dönem, felsefe ve bilim için bir duraklama dönemi olmuştur.

MS 2-15. yüzyıl döneminde bilim ve felsefedeki bu duraklamanın nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe ve bilim arasında uyum olmaması
- B) Aklın inanca egemen olması
- C) Kültürel birikimden yararlanılmaması
- D) Dinî kurumların birer baskı aracına dönüşmesi
- E) Teknik imkânların yetersiz olması

6. • Kavram realizmi: Kavramların insan zihninden bağımsız gerçek varlıklar olduğunu ileri sürer. Kavramlar; soyut, genel ve değişmez varlıklardır.
- Nominalizm: Genel kavramları gerçek saymayıp birer addan ibaret bulan öğretilerdir. Gerçek olan, bu dünyadaki tekil varlıklardır. Adların ya da kavramların nesnelerle ilişkisi nedensiz ve rastlantısaldır.
- Konseptüalizm: Kavramların birer gerçeklik olup tek tek nesnelerin içlerinde bulunduklarını savunur.

Bu üç yaklaşımın görüşleri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Varlığı, yokluğa indirgeyen yaklaşımlardır.
- B) Varlığı, doğaüstü bir kaynağa dayandırmaktadırlar.
- C) Varlığın zihinde olduğunu söyleyen yaklaşımlardır.
- D) Tümeller problemine yönelik oluşturulmuşlardır.
- E) Varlığın iki töze dayandığını öne sürmektedirler.

7. Orta Çağ Avrupası, Hristiyan dininin etkisiyle bilimsel çalışmaları terk ederek dinsel dogmaların akılla açıklanmasıyla uğraştı. Bilim, kutsal kitabın izin verdiği kadarıyla yapılmaktaydı. Orta Çağ Avrupası'nda bilimin durmasına hatta gerilemesine karşın Doğu'da İslam dininin etkisiyle yeni bir bilim güneşi yükselmeye başladı. İslam coğrafyasında bilim desteklenmiştir. Farklı inançlara ve görüşlere sahip bilim insanları, bu inanç ve düşünceleri nedeniyle bir baskıyla karşılaşmamışlardır.

Bu parçada söz edilen durum aşağıdakilerden hangisine bir kanıttır?

- A) Bilimin ahlaksal değerinin göz ardı edildiğine
- B) Bilimin elverişli ortamlarda gelişebildiğine
- C) Bilim ile teknolojinin ilişkili olduğuna
- D) Bilimin birikimli olarak ilerlediğine
- E) Dinin bilimden bağımsız olmadığına

8. Clemens'e göre felsefe, Tanrı tarafından tüm dünya insanlarına bahşedilmiştir. Felsefe, dinin anlaşılmasına yardımcı olmak için vardır. Sadece inanan ama anlamak için çaba harcamayan bir kişinin çocuktan farkı yoktur. Dinî bilgi ile uyumlu olmayan bir düşünce ve körü körüne inanılmış bir din kabul edilemez.

Aşağıdakilerden hangisi Clemens'in bu görüşlerini destekler niteliktedir?

- A) Algılayabildiğim için inanıyorum.
- B) Anlamak için inanıyorum.
- C) Düşünüyorum o hâlde varım.
- D) Var olmak için inanıyorum.
- E) Tanrı'dan geldiğim için inanıyorum.

704545

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
0 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Yusuf Has Hacip, devletin ideal bir devlet hâline gelebilmesi için gerekli olan özelliklerden söz etmiştir. Bunların önde gelenleri; akıl, adalet ve doğru yasadır. Böylece devlet, bireyi mutlu kılmayı amaçlamalıdır. Birey de Tanrı'dan kaynaklanan değerleri özümseyerek erdemle donanmaya çalışmalıdır. Ancak o zaman birey kişilik kazanır. Böylece birey-devlet ilişkisi arzulanan düzeye varır.

Yusuf Has Hacip'e göre birey-devlet ilişkisinin istenen düzeye gelmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Bireysel özgürlüklerin artmasına
- B) Halkın devlete bağlı olmasına
- C) Herkesin görev ve sorumluluklarına göre davranmasına
- D) Devlet yetkilerinin artırılmasına
- E) Devleti yönetenlerin yetkin olmasına

2. İbn Sina'nın felsefesinin en üst noktasında, özü varoluşunu içeren zorunlu varlık olarak Tanrı bulunur. Buna göre Tanrı'nın en temel özelliği zorunluluktur. Çünkü evrendeki olanaklı varlıklar dizisi veya nedensellik zinciri ne kadar uzatılırsa uzatılsın, varlıklar son çözümlemede kendisine dayanacağı, var olmaması mümkün olmayan veya yokluğu düşünülmemeyen zorunlu bir varlık ya da ilkede son bulmak durumundadır.

Buna göre İbn Sina'nın aşağıdakilerden hangisini savunması beklenir?

- A) Varoluşun özden önce geldiğini
- B) Tanrı'ya ilişkin bilgi elde edilemeyeceğini
- C) Evrenin bir sonunun olduğunu
- D) Bütün varlıkların Tanrı'dan türediğini
- E) Tanrı'nın niteliklerinin sürekli değiştiğini

3. Farabi'ye göre Tanrı, "zorunlu varlık"tır. Kendi kendinin nedenidir. Var olmaması düşünülemez. Tanrı'dan akıllar taşar. Taşan onuncu akıl "hep etkin akıl"dır. Bu akıl, maddeye öz ekleyerek tekil nesneleri oluşturur. Tekil nesneler, "mümkün varlıklar"dır. Mümkün varlıklar, var olmak için zorunlu varlığa ihtiyaç duyar. Bunların var olduğu gibi var olmamaları da olasıdır.

Farabi'nin bu yaklaşımında temel aldığı görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanrı, evrenin işleyişine karışmaz.
- B) Mümkün varlıklar, kendi kendilerinin nedenidir.
- C) Tüm var olanlar, varlıklarını Tanrı'ya borçludur.
- D) Yaratılan tüm varlıklar özgür iradeli.
- E) Tanrı'nın varlığı akılla kanıtlanabilir.

4. Gazali, determinizm prensibini mistik bir anlayışla reddeder. Determinizm prensibinin ortaya koyduğu "Her durum bir neden-sonuç ilişkisi içerisinde gelişir, aynı sebepler aynı sonuca götürür." anlayışını eleştirir. Çünkü bu durum ilahi iradeye karışmaktır. Elimizi ateşe tuttuğumuzda yanıp yanmayacağı ilahi iradenin vereceği karara bağlıdır. Bu yüzden elimizi ateşe soktuğumuzda ateşin yakacağını söyleyemeyiz sadece yakabileceğini söyleyebiliriz. Buna örnek olarak da Hz. İbrahim'in ateşe atıldığında yanmamasını verebiliriz.

Gazali'nin bu yaklaşımında temel aldığı görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Determinizm ilkesi, bilimsel olanla çelişiktir.
- B) Doğuştan gelen bilgi, yaşantı yoluyla temellendirilir.
- C) Bilgilerimizin kaynağı sezgi değil, akıldır.
- D) Olayların meydana geliş biçimleri yaratıcının yetkisindedir.
- E) Evren, akılla açıklanabilir.

5. Farabi'ye göre insanın iyiye yönelmesi, Tanrı sevgisiyle olanaklıdır. Çünkü en yüksek erdem olan akıl ve bilimin kaynağı Tanrı olup her şey Tanrı'dan gelmekte ve tekrar ona dönmektedir. Tanrı bize iyiye kötünden ayıracak ve davranışlarımıza yön verecek akıl ve bilgiyi vermiştir. Akıl ve bilgi insana sorumluluk ile birlikte seçme özgürlüğünün de verildiğini gösterir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan yaşamının amacı iyiye elde etmektir.
B) Mutluluk, arzularımızı doyurmakla olanaklıdır.
C) İnsanın hem iyiye hem kötüye eğilimi vardır.
D) İyiliğin kaynağı Tanrı sevgisidir.
E) İnsan, davranışlarının sonuçlarına katlanmak durumundadır.

6. İslam filozoflarını sadece Yunan tarzında felsefe yapan düşünürler olarak adlandırmak, İslam felsefesinin bütünü-nü gözden kaçırmak anlamına gelir. İslam felsefesi sadece Yunan felsefesini alan ve onu kültürüne uyarlayan bir felsefe değildir. Tam tersine, düşünce dünyasına yeni fikirler katan, orijinal bir felsefedir.

Buna göre İslam felsefesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İlk Çağ felsefesinden tümüyle bağımsızdır.
B) Çeviri faaliyetlerine önem verilmiştir.
C) İslam inancına sıkı sıkıya bağlı kalınmıştır.
D) Özgün düşünceler ortaya atılmıştır.
E) Durağan ve dogmatik bir felsefedir.

7. İslam felsefesinde akıl ile iman arasında, her ikisinin de birbirini tamamladığı bir ilişki savunulur. Bu anlayışa göre Tanrı insana imanı, her şeyi olduğu gibi kabul etsin, daha fazla ilerlemesin diye vermiş değildir. İnsana ilerlemeyi buyuran Tanrı, insanlardan, önce iman sonra imana uygun bir hayat ve nihayet inancı tamamlayan akla dayalı bir hikmet ve bilim istemiştir.

Bu parçaya göre İslam felsefesinde doğru bilginin ilk kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sezgi B) Akıl C) Vahiy
D) İlham E) Deneyim

8. İslam felsefesi, kaynaklarını Hint, İran ve Yunan uygarlıklarından alan ve İslam uygarlığının egemen olduğu coğrafyada bulunan ülkelerde, özellikle 7 ve 12. yüzyıllar arasında gerçekleştirilmiş her türlü felsefi etkinliği içermektedir. Özgün yorum ve düşüncelerin yanı sıra İlk Çağ felsefesi ile Avrupa felsefesi arasında bir köprü işlevini yerine getirmiştir.

Bu parçaya dayanılarak İslam felsefesiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İslamiyet'i benimsemiş olan toplumlarda yaygınlaşmıştır.
B) Doğu ve Batı uygarlıklarından etkilenmiştir.
C) Batı felsefelerini etkilemiştir.
D) Yunan felsefesinin yeniden yorumlanmasıdır.
E) Antik Çağ felsefesinin devamı olarak ortaya çıkmıştır.

704546

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Felsefe ile bilimlerin henüz birbirlerinden kopmadığı Antik Dönem'de filozoflar, hem bilim hem de felsefe ile uğraşmaktaydı. Dolayısıyla İslam dünyasında bu eserlerin çevirisi yapılırken sadece felsefe ile sınırlı kalınmamış; filozoflara ait tıp, matematik, mantık, fizik, biyoloji, astronomi gibi alanlardaki bilimsel çalışmalar da çevrilmiştir. Bu çeviriler, İslam düşüncesini o kadar etkilemiştir ki Antik Çağ filozoflarının görüşlerine karşı çıkan Gazali bile felsefi ve bilimsel çevirileri okumuştur. Antik Çağ'ın düşünsel birikimi, İslam dünyası tarafından zenginleştirilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi İslam felsefesi için söylenemez?

- A) İslam bilginleri, felsefi çeviriler yaparken bilim alanında da gelişmişlerdir.
- B) Müslüman olmayan kişilerden yapılan çevirilerden faydalanılmıştır.
- C) Felsefeyi reddeden İslam bilginleri bile felsefe okumaktadır.
- D) İslam felsefesi Antik Dönem'deki temel eserlerin çevirisi ile oluşmuştur.
- E) Antik Dönem düşünceleri, İslami düşüncelerle birleştirilmiş ve genişletilmiştir.

2. Yusuf Has Hacıp'e göre devletin ideal bir devlet olabilmesi için akla, adalete, doğru ve adil yasalara dayanması gerekir. Ona göre hükümdarlar, işlerinde yanlış hata yaparlarsa devlet hastalanır. Devlet hastalığının biricik çaresi de akıl ve bilgidir. Bunun için hükümdar; cesur, bilge ve akıllı, erdemli, dürüst ve adil olmalıdır, zalim olmamalıdır. Ayrıca hükümdarın halk tarafından sevilmesi için güler yüzlü, tatlı sözlü ve yumuşak huylu olması gerekir.

Bu parçada siyaset felsefesinin hangi sorununa değinilmiştir?

- A) İktidarın kaynağı
- B) Meşruiyetin ölçütü
- C) Hukukun üstünlüğü
- D) Devletin oluşumu
- E) Yöneticilerin nitelikleri

3. Farabi'nin ahlak anlayışına göre iyilik denildiğinde ikili bir ayrım yapmak mümkündür. Birinci türden iyilik, sonuçta elde edilecek bir fayda için örneğin cennete gidebilmek için yapılan iyiliktir. İkinci türde iyilik ise gerçekten hissedilen bir iyilik yapma isteğiyle sonuçlarını gözetmeksizin yapılan iyiliktir. İşte ahlaki olan, bu ikinci türden niyetle gerçekleştirilen eylemdir.

Farabi'nin bu görüşüne göre ahlaki davranışın temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çıkar gözetmeden iyi niyetle yapılması
- B) Sonucunda mutlak bir fayda sağlaması
- C) Aklın verilerine uygun olması
- D) Amaç değil, araç olması
- E) Düşüncelerle eylemlerin uyumlu olması

4. Farabi'ye göre dünyada hareket eden şeyler vardır, hareket eden her şey hareketini bir hareket ettiriciden alır; hareket ettirici, kendisi de hareketliyse o da hareketini bir başka hareket ettiriciden alır, bu böyle sürüp gider. Ama hareket ettiriciler ve hareketli şeyler dizisine sonsuza değin gidilemez. Demek ki hareket etmeyen bir ilk hareket ettiricinin olması gerekir.

Bu parçadaki açıklama aşağıdaki Tanrı kanıtlamalarından hangisine uygundur?

- A) Ontolojik kanıtlama
- B) Ahlaki kanıtlama
- C) Teleolojik kanıtlama
- D) Psikolojik kanıtlama
- E) Kozmolojik kanıtlama

5. İbn Haldun'a göre insanların bir araya gelmelerinin ve dayanışma içine girmelerinin temelinde yatan unsur, birbirinin saldırganlığından korunmak için bir yasakçıya yani devlete muhtaç olmalarındandır. Devlet olmadığı takdirde onları bu saldırılardan kimse koruyamaz. Dolayısıyla devletin varlığı zorunludur. Saldırıları engelleyen bir güç olmadan hayatta kalmalarını imkânsız gören insanlar, böylelikle bir araya gelerek hep birlikte mücadele etme şansına sahip olmuşlardır.

Bu parçaya göre İbn Haldun'un devletin varlığını zorunlu görmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların güçlü olmak istemesi
- B) İnsanın doğası gereği bencil bir varlık olması
- C) İnsanın güvenlik içinde yaşamak istemesi
- D) İnsanların doğadan eşit yararlanmak istemesi
- E) İnsanların refah düzeyini arttırmayı istemesi

6. Gazali, felsefeye şüpheyle başlar. Ona göre bilginin amacı mutlak hakikate ulaşmaktır. Bu hakikati bize ne duyularımız ne de aklımız kazandırabilir. Çünkü duyular aldatıcı ve aklımız ise çelişkili yargılar verebildiğinden yanıltıcıdır. Bunun için mutlak bilgiye yalnız iman (inanç) ile ulaşabiliriz. İman da kaynak olarak kalpten beslenir. Öyleyse mutlak bilgi, Tanrı'da var olduğuna göre bu bilgiye yalnız kalp gözü ile ulaşabiliriz. Kalp gözünün açılması için insan, kalbini temizlemeli, onu çeşitli arzu ve isteklerin baskısından kurtarmalıdır. Kalp gözü açılan insan dış dünyayı ve metafizik sahayı bilebilir.

Gazali bu görüşleriyle bilginin kaynağında aşağıdaki-lerden hangisinin olduğunu savunmaktadır?

- A) Sezgi
- B) Fayda
- C) Akıl
- D) Deneyim
- E) İlham

7. Farabi'ye göre Tanrı, insana hem eylemlerini uyduracağı ahlak yasalarını hem de buna yönelme kabiliyetine sahip akıl gücünü vermiştir. Bu anlamda akıl, iyiyi ve kötüyü seçme imkânına sahiptir. Bu nedenle iradesine aklını hâkim kılan insan, onun zorunlu varlık dediği Tanrı'nın bilgisine, oradan da iyiyi ve ahlaka yönelir.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ahlak, toplum tarafından biçimlendirilen bir olgudur.
- B) İnsan, sezgileri ile iyiyi ulaşabilir.
- C) Evrensel ahlak yasasının kaynağında toplumsal fayda vardır.
- D) Evrensel ahlak yasası, akla uygun eylemle ortaya çıkar.
- E) İyi ve kötü kavramı görecelidir.

8. Kelamcılara göre İslam dünyasında felsefeyi savunan düşünürler, İbn Rüşd'ün görüşlerinden yola çıktıklarını söylese de düşünce tarzları İslam geleneğine uymamaktadır. İslam düşüncesine, farklı bir kültürden gelen felsefi düşünceleri sokmaya çalışan filozofların dini, kutsal kaynakların dışında açıklamaya çalışmaları ve Antik Yunan tarzında bir kültür oluşturulması kelamcılar tarafından yoğun eleştiri konusu olmuştur.

Bu parçada İslam felsefesinin hangi probleminin tartışıldığından söz edilmektedir?

- A) İdeal bir toplum yapısı problemi
- B) Akıl ile vahyin uyumu problemi
- C) İnsan iradesinin özgürlüğü problemi
- D) Tanrı'nın varlığı problemi
- E) Ruhun ölümsüzlüğü problemi

704547

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Gazali'ye göre sebep ile sonuç arasında birbirlerinden kopamayacak zorunlu bağlantılar yoktur. Bu nedenle nedensellik, doğada zorunlu bir yasa değildir. Sebep ve sonuç arasındaki bağ, bilimle de kanıtlanamaz. Ona göre olaylar arasındaki ilişkiler, sadece Allah'ın kendi iradesi ile takdir edip yaratması sayesinde oluşur.

Bu parçaya göre Gazali aşağıdakilerden hangisini savunmaktadır?

- A) Evrende mutlak bir determinizm bağı bulunmamaktadır.
- B) Neden-sonuç ilişkisi, bilimsel yasalarda geçerlidir.
- C) Tanrı, evrene birtakım değişmez yasalar koymuştur.
- D) Varlığın mutlak bilgisine ulaşamaz.
- E) Her olayın mantıksal bir nedeni vardır.

2. Nesnelerin kendi başlarına var olma imkânı yoktur. Mükün varlıklar olarak adlandırılan bu varlıklar ancak daha önce vücut bulmuş zorunlu bir varlık sayesinde kendi varlığını kazanabilir. Bu zorunlu varlık Tanrı'dır. Mükün varlıkların zorunlu sebepleri de Tanrı'dan kaynaklanır.

Bu parçaya dayanılarak Farabi'nin varlık görüşünün aşağıdakilerden hangisine uygun olduğu söylenebilir?

- A) Varlığın var olmadığını savunan nihilizme
- B) Varlıkların kaynağını soyut bir töze dayandıran idealizme
- C) Tüm varlıkların maddeden ve hareketten doğduğunu savunan materyalizme
- D) Varlığın, ruh ve madde gibi ikili bir yapısı olduğunu savunan düalizme
- E) Varlığın özünün değil, görünüşlerinin bilinebileceğini savunan fenomenalizme

3. İbn Rüşd için "filozof" Aristoteles'tir. Aristoteles'i yalnız o filozof diye anar. Yapıtları da zaten Aristoteles'in yapıtlarının yorumları ile geniş tutulmuş açıklamaları şeklindedir. İbn Rüşd'e göre din, felsefedeki doğruların mecazi olarak anlatılmasıdır. Dinî inanç; akıl bilgisinin bir başka biçimidir, genel olarak anlaşılır biçimdir.

İbn Rüşd'ün bu görüşlerine dayanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Eserlerinde Aristoteles'e yer verdiğine
- B) Dinde akli öne çıkardığına
- C) İnancı akıldan üstün tuttuğuna
- D) Din ile felsefe arasında bir farklılık görmediğine
- E) İlk Çağ felsefesinden etkilendiğine

4. Antik Çağ Yunan felsefesini Suriyelilerden öğrenen İslam düşünürleri, öncelikle Helen felsefesini Arapçaya çevirmişler ve bu öğretinin Batı'da yaygınlaşmasına aracılık etmişlerdir. İslam felsefesini Yunan felsefesinin kavramlarıyla açıklamaya çalışan düşünürler, bu nedenle yer yer eklektik ve sentezci bir yaklaşım göstermişlerdir. Özellikle Platon ve Aristoteles'ten etkilenen İslam düşünürleri, bir bakıma Antik Çağ felsefesinin İslamlaştırılması işlevini görmüşlerdir.

Bu parçada İslam felsefesinin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Toplumun eğitilmesine önem vermesi
- B) Varlığın Tanrı'ya dayandırması
- C) Felsefi birikimden yararlanması
- D) Evrensel ahlaki kabul etmesi
- E) Dinî eksenli olması